

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS
ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 10, 13, 19 IR 27-1 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO (toliau – SEAKĮ projektas)
IR ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 33, 416, 417, 610 IR
616 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – ANK projektas)
(toliau kartu – Projektai)
(TAP-20-1616) (20-9638(3))

2020-09-30 Nr. NV-2642

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Dėl SEAKĮ projekto:

1. SEAKĮ projekto 2 straipsniu keičiamo Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – SEAKĮ) 10 straipsnio 1 dalies pildomame 34 punkte siūloma nustatyti, kad Susisiekimo ministerija ar jos įgaliota institucija *kaupia ir analizuoja duomenis apie eismo įvykius*, o šio straipsnio 9 dalies 7 punkte – policija *tvarko duomenis* apie KET pažeidimus ir *eismo įvykius*. Pagal Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo (toliau – VIIVĮ) 2 straipsnio 2 dalį informacijos, *duomenų*, dokumentų ir (arba) jų kopijų *tvarkymas – bet kurie su informacija*, duomenimis, dokumentais ir (arba) jų kopijomis *atliekami veiksmai*: rinkimas, įrašymas, *kaupimas*, laikymas, saugojimas, klasifikavimas, grupavimas, jungimas, keitimas (pildymas ar taisymas), teikimas, skelbimas, loginės ir kitos operacijos, paieška, naikinimas ir (arba) *kiti veiksmai*. Atsižvelgdami į tai, manome, kad nepagrįstai SEAKĮ projekte siūloma skirtingoms valstybės institucijoms nustatyti tas pačias funkcijas, todėl siūlome tikslinti nustatomą teisinį reguliavimą ir (arba) jį pagrįsti.

2. SEAKĮ projekto 5 straipsniu keičiamo SEAKĮ 27¹ straipsnio 9 dalyje eismo įvykių informacinės sistemos valdytoju siūloma paskirti Lietuvos transporto saugos administraciją, tačiau siūlomas reguliavimas neatitinka VIIVĮ nuostatų. Pagal VIIVĮ 33 straipsnio nuostatas, valstybės informacinės sistemos *valdytojas* ir valstybės informacinės sistemos tvarkytojas (tvarkytojai) paskiriamas (paskiriami) teisės aktu, kuriuo tvirtinami valstybės informacinės sistemos nuostatai ir valstybės informacinių sistemų, kuriomis apdorojama visai valstybei svarbi arba kelioms

institucijoms svarbi institucijos valdoma informacija, *valdytojais gali būti institucijos, kurių vadovai yra asignavimų valdytojai*. Atsižvelgdami į tai, siūlome tikslinti nustatomą teisinį reguliavimą ir (arba) jį pagrįsti.

3. Atsižvelgiant į Projektų svarstymo ir priėmimo Vyriausybėje bei Seime procedūras ir trukmę, siūlome įvertinti SEAKĮ projekto 6 straipsnio 1 dalyje ir ANK projekto 7 straipsnio 1 dalyje siūlomas kai kurių Projektų straipsnių įsigaliojimo datas „2020 m. gruodžio 1 d.“ – realumą bei pagrįstumą, Projektų lydimočiuose dokumentuose nepateikta informacija, kodėl būtų tikslinga skubiai priimti siūlomus pakeitimus (taip pat reikėtų nurodyti. Tuo atveju, jei reikalinga skuba, būtų tikslinga papildyti Projektų aiškinamąjį raštą motyvais (esant poreikiui taikyti skubą šiais motyvais pildytinas Vyriausybės nutarimas dėl Projektų pateikimo Seimui), pagrindžiančiais poreikį nustatyti siūlomą įsigaliojimo datą. Atkreipiame dėmesį, kad Konstitucinis Teismas 2019 m. balandžio 16 d. nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 164 straipsnio 1 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ nustatė, jog nuo šio Konstitucinio Teismo nutarimo viešo paskelbimo dienos (2019-12-02) įstatymų svarstymo skubos tvarka procedūra turėtų būti taikoma motyvuotu šioje dalyje nurodytų subjektų (Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko arba jį pavaduojančio Seimo Pirmininko pavaduotojo, Seimo opozicijos lyderio, pagrindinio komiteto, frakcijos arba Vyriausybės) teikimu tik tokiais atvejais, kai šios tvarkos taikymas būtų motyvuojamas ypatingais atvejais, kai dėl susiklosčiusių politinių, socialinių, ekonominių ar kitų aplinkybių būtina skubiai nustatyti naują ar pakeisti galiojantį teisinį reguliavimą siekiant užtikrinti svarbius visuomenės ir valstybės interesus, apsaugoti kitas konstitucines vertybes. Priešingu atveju, įvertinus Projektų svarstymo Vyriausybėje ir Seime procedūras ir terminus bei tai, kad reiks priimti SEAKĮ projekto įgyvendinamuosius teisės aktus, siūlytina atitinkamai nukelti minėtą kai kurių Projektų straipsnių įsigaliojimo datą. Taip pat Projektų aiškinamajame rašte siūlome pagrįsti ir kitos Projektuose nustatytos įsigaliojimo datos (2021 m. gruodžio 1 d.) pasirinkimą.

4. Pagal teisės technikos reikalavimus SEAKĮ projekte virš jo pavadinimo dešinėje lapo pusėje mažosiomis paryškintomis raidėmis turi būti rašomas žodis „Projektas“.

Dėl ANK projekto.

5. ANK projekto 1 straipsniu keičiama Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 12 straipsnio 1 dalis, išbraukiant iš *mažai pavojingų veikų* ANK 416 straipsnio 1 dalyje nustatytą veiką. Toks pakeitimas Projektų aiškinamajame rašte grindžiamas tik tuo, kad administracinių nusižengimų protokolai už greičio viršijimą iki 10 km/h bus formuojami automatinio būdu. Manome, kad siūlomas teisinis reguliavimas yra neproporcingas, nes vien tik techniniai dalykai, t. y. šių protokolų formavimas nulemia tai, kad asmuo bus traukiamas administracinė atsakomybė. Nuo transporto priemonę vairuojančio asmens nepriklausančių

aplinkybių arba, net jam nežinant, kad daro šį pažeidimą, pvz., dėl matuojamo greičio paklaidos transporto priemonėje ar matuoklyje, nes ir policijos naudojamuose matuokliuose transporto priemonių važiavimo greičio matavimo paklaida gali būti iki ± 3 km/h (žr., <https://lkpt.policija.lrv.lt/lt/svarbi-informacija/policijos-naudojami-transporto-priemoniu-vaziavimo-greicio-matavimo-prietaisai>) ir vos viršijus greitį, pavyzdžiui, iki 3 km/h, turėtų būti pradėdama administracinio nusižengimo teiseną. Šiuo metu už šį pažeidimą administracinės nuobaudos paskirtį galima įgyvendinti netraukiant asmens administracinę atsakomybę, o teisę pradėti administracinio nusižengimo teiseną turintis pareigūnas gali jos nepradėti ir pareikšti asmeniui žodinę pastabą. Atsižvelgdami į tai kas išdėstyta, ir kartu įvertinus tai, kad kitos, daug pavojingesnės veikos, nei ANK 416 straipsnio 1 dalyje nustatyta veika, yra įtrauktos į mažai pavojingų veikų sąrašą, manome, kad siūlomas ANK 12 straipsnio pakeitimas nepagrįstas ir neproporcingas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad ANK 12 straipsnio 1 dalies pakeitimas atliktas neįvertinus ANK 12 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3172 (įsigaliosiančio 2021 m. sausio 1 d.).

6. Atsižvelgdami į tai, kad ANK projektas įsigalios 2021 m. gruodžio 1 d. ir tik išimtinai ANK projekto 4 straipsnis įsigalios 2020 m. gruodžio 1 d., siūlome ANK projekto 7 straipsnio 1 dalyje dėstyti bendrą taisyklę, kad šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnis, įsigalioja 2021 m. gruodžio 1 d., o ANK projekto 7 straipsnio 2 dalyje nurodyti, kad šio įstatymo 4 straipsnis įsigalioja 2020 m. gruodžio 1 d.

Teisės grupės patarėja

Aida Gritienė